

Лідія Круп'як, Ірина Круп'як

Тернопільський національний економічний університет,
м. Тернопіль

Підвищення професіоналізму публічних службовців як складова розвитку людського потенціалу в публічному управлінні

Сучасне та майбутнє України в умовах глобалізаційних і трансформаційних процесів, успіх соціально-економічних реформ залежать від наявності високопрофесійних кадрів на усіх рівнях виконавчої влади та місцевого самоврядування, які готові до змін та інновацій, спроможні своєчасно приймати найбільш ефективні управлінські рішення та здатні взяти на себе відповідальність за модернізацію держави й реалізацію розпочатих реформ.

Якість та безпека життєдіяльності суспільства визначаються ефективністю процесів формування та реалізації людського потенціалу як ключової складової державної політики.

Однією з найбільш значущих складових державної кадрової політики є кадрова політика у сфері публічного управління. Оскільки саме практична діяльність публічних службовців великою мірою сприяє успішному розв'язанню проблемних питань у різних сферах діяльності суспільства. Тому, одним із пріоритетних завдань є забезпечення високого професіоналізму публічних службовців у сфері публічного управління.

Концептуальні зміни, що відбуваються у сфері публічного управління вимагають від публічних службовців зосередження зусиль та часу не тільки на усвідомленні потреби нових професійних компетенцій, а передбачають постійне вдосконалення професійного рівня, зростання управлінських, аналітичних, комунікативних складових їх діяльності, зорієнтованих на обслуговування людини і громадянина, на надання якісних публічних послуг.

Визнання професіоналізму одним з принципів управління є свідченням того, що якість праці, професійна спроможність публічних службовців виступає

визначальним чинником результативності, успішності їх функціонування і є важливою передумовою цілеспрямованого просування суспільства до сучасних стандартів життя.

Нарощування кадрового потенціалу великою мірою залежить від усвідомлення значущості професіоналізму, його суттєвої обумовленості особистісними якостями публічного службовця, здатністю інтегруватися у професійну діяльність, робити це осмислено на різних етапах діяльності.

Ми вважаємо, що запровадження сучасної компетентнісної концепції професіоналізму в практику професіоналізації адміністрування діяльності публічних службовців дозволяє уточнити зміст зв'язку між професійною діяльністю та індивідуальною професіоналізацією, включити професійні знання, уміння, особистісні якості в діяльнісний контекст, підвищити ефективність професійного навчання, сформувавши його практико-орієнтовану модель. Ця апробована в багатьох країнах концепція професіоналізму дає змогу виявити об'єктивні принципи відмінності між людиною, яка засвоїла комплекс знань про професійну діяльність, та професіоналом, який формується в контексті конкретної трудової діяльності, і осмислено вирішувати проблему професійної спроможності через формування доцільного комплексу професійно-особистісних якостей, необхідних для здійснення конкретних професійних функцій.

Підвищення професіоналізму є важливим об'єктом внутрішньоорганізаційного планування. У його рамках: по-перше визначається довгострокова потреба в підвищенні професіоналізму, розробляються необхідні плани і програми; по-друге, здійснюється оперативне планування конкретних заходів з урахуванням напрямів діяльності публічного органу і особистих потреб людей [1].

Водночас, достатній рівень професіоналізму публічних службовців забезпечує ефективна система їх професійного навчання. Формування нових підходів до процесу підготовки публічних службовців під час професійного навчання спрямовано на підвищення їх якості. Компетентнісний підхід в освіті публічних службовців означає перегляд освітньої парадигми, творчий синтез

традиційних та інноваційних технологій. Відтак, формування якісного кадрового складу не може відбуватися автоматично, тому в процесі ефективного функціонування його діяльності важливим є організація професійного навчання публічних службовців для забезпечення їх професіоналізму (рис.1).

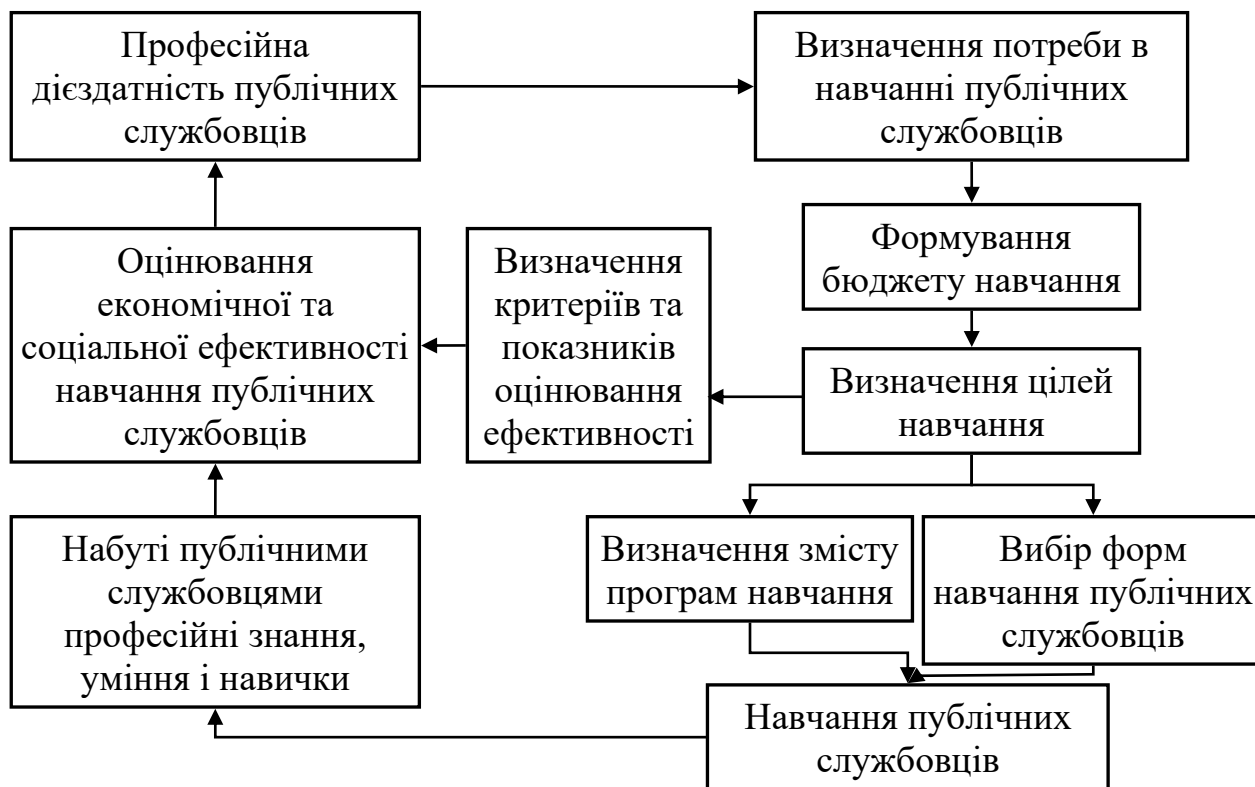

Рис. 1. Організація професійного навчання публічних службовців для забезпечення їх професіоналізму

Зміст професійного навчання має бути спрямовано на підвищення професіоналізму. Тому розпорядженням Кабінету Міністрів України від 01 грудня 2017 р. № 974-р схвалена Концепція реформування системи професійного навчання державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад [2]. При цьому важливою умовою підвищення дієвості навчання фахівців є діалогізація навчання, яка передбачає партнерство викладача і слухача, їхню співтворчість у навчальному процесі, зміну позицій. Тому ми пропонуємо андрагогічну модель. Адже, основою продуктивного навчання з позицій андрагогіки стає сумісна діяльність слухача та викладача, активна участь того, хто навчається в обговоренні практичних ситуацій, використання власного

досвіду, прагнення співвідносити навчальну ситуацію зі своїми цілями та завданнями.

Водночас, підвищення рівня професіоналізму публічних службовців у контексті ефективного функціонування їх діяльності повинно здійснюватися на основі застосування моделі професійної компетентності кадрів. Відтак, професійна компетентність як головний когнітивний компонент підсистеми професіоналізму діяльності, сфера професійного ведення, система знань, яка постійно поширюється і дозволяє здійснювати професійну діяльність з високою продуктивністю.

Таким чином, підвищення професіоналізму публічних службовців як складової розвитку людського потенціалу дозволить покращити, стабілізувати і створити нові умови для переходу на нову стадію розвитку системи кадрового забезпечення публічного управління.

Література:

1. Круп'як Л.Б. Інноваційні механізми модернізації адміністрування діяльності організації в контексті підвищення професійної компетентності її персоналу/ Л.Б Круп'як, І.Й. Круп'як // Державне управління: удосконалення та розвиток: науковий журнал. – 2014. – № 8 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.dy.nayka.com.ua>.

2. Про схвалення Концепція реформування системи професійного навчання державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 01 грудня 2017 р. № 974-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/974-2017-%D1%80>